

Nikiszowiec”, zawierającej szczegółową analizę i diagnozę sytuacji społecznej, lokalnych problemów i możliwości ich rozwiązania¹¹⁵.

Nadrzędną zasadą w realizacji Programu była praca z każdym, kto chce być aktywnym, niezależnie od jego wieku, statusu społecznego czy stanu posiadania. Podstawowym założeniem zaś, że cała społeczność zagrożona jest wykluczeniem społecznym przez sam fakt zamieszkiwania w dzielnicy o tak złych doświadczeniach i reputacji. Pozwoliło to z jednej strony na dotarcie do niezwykle wartościowych członków społeczności, bardziej i mniej świadomych liderów, z drugiej uniknięto częstych błędów popełnianych przy okazji realizacji programów aktywności lokalnej – dzielenia społeczności na lepszych i gorszych, na tych bardziej majątnych i biednych¹¹⁶.

Realizację PCAL Nikiszowiec rozpoczęto, mając 4 założenia¹¹⁷:

- Należy znaleźć siedzibę programu jak najbliżej ludzi, w miejscu naturalnie do tego przystosowanym
- W składzie realizatorów Programu musi znaleźć się mieszkaniec dzielnicy lub co najmniej osoba pochodząca stąd
- Główną ideą pracy będzie zmiana społeczna
- PCAL musi się charakteryzować wysokim stopniem niezależności od instytucji i autentycznością wobec ludzi

Najistotniejszymi aspektami podejmowanych działań było oparcie się na lokalnych liderach. Ich poszukiwania rozpoczynały się od rozmów z ludźmi, instytucjami, wczytywania się w ankiety, poznawania ludzi podczas pracy nad imprezami integrującymi. Obecnie cyklicznie organizowane są szkolenia i warsztaty dla liderów, dotyczące takich zagadnień jak m.in. samopomoc, rewitalizacja, mobilizowanie do działania sąsiedzkiego, rozwiązywanie konfliktów lokalnych czy ekonomia społeczna. Wielu liderów z czasem usamodzielniało się, stając się partnerami. Szczególnie istotna jest tu także idea budowania szerokiego partnerstwa. W zasadzie żadne z realizowanych przedsięwzięć nie odbywało się bez udziału partnerów. Czy to duże wydarzenia integracyjno-kulturalne, czy mniejsze spotkania społeczności, zawsze miały wymiar partnerski¹¹⁸.

Znaczącymi rezultatami realizacji programu były m. in. utworzenie Punktu Informacji Obywatelskiej, przeprowadzenie cyklu imprez lokalnych, Jarmark na Nikiszu, spotkania edukacyjne o charakterze treningów umiejętności społecznych i inne spotkania ze społecznością lokalną, cykl szkoleniowy z zakresu animacji lokalnej dla mieszkańców i przedstawicieli instytucji lokalnych¹¹⁹, utworzenie spółdzielni socjalnej, monitoring dzielnicy. Były i mniejsze – mycie murów popisanych farbą przez pseudokibiców, powstanie nowego stowarzyszenia, zbieranie wspólnie z parafią funduszy, np. na hospicjum, na renowację zabytków, powstanie stowarzyszeń, na amatorską drużynę piłkarską itp. W ciągu trzech lat przeszkolono około 25 mieszkańców, z których co najmniej 10 to aktywni liderzy. Są wśród nich osoby zarządzające nowymi organizacjami w dzielnicy, pomysłodawcy i realizatorzy projektów społecznych, lokalni animatorzy¹²⁰.

Przed rokiem 2008 Nikiszowiec charakteryzował wysoki poziom przestępczości, brak zgody władz na monitoring z uwagi na wysokie koszty, mało aktywna postawa policji, niskie kompetencje społeczne mieszkańców, brak infrastruktury społecznej, kulturalnej, sportowej itp., mocno negatywna opinia o dzielnicy jako miejscu niebezpiecznym, pełnym patologii¹²¹.

¹¹⁵ Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2007-2013, s. 63

¹¹⁶ Waldemar Jan „Nikiszowiecki alfabet organizatora społeczności lokalnej”, Rewitalizacja społeczna - od aktywizacji do rozwoju lokalnego, s. 54

¹¹⁷ J. w., s. 57

¹¹⁸ J. w., s. 62

¹¹⁹ Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2007-2013, s. 63

¹²⁰ Waldemar Jan, Nikiszowiecki alfabet organizatora społeczności lokalnej, Rewitalizacja społeczna - od aktywizacji do rozwoju lokalnego, s. 62

¹²¹ J. w., s. 63